

PRESS RELEASE

Dziennikarze i naukowcy łączą siły przeciwko dezinformacji w Europie Środkowej

Środkowoeuropejskie Obserwatorium Mediów Cyfrowych (CEDMO), czyli multidyscyplinary ośrodek składający się z czterech uczelni wyższych, jednego instytutu badawczego, pięciu organizacji zajmujących się sprawdzaniem wiarygodności informacji oraz jednej firmy technologicznej, uruchamia 10 lutego nową stronę internetową, na której prezentowane będą wyniki prac konsorcjum oraz narzędzia do weryfikowania wiadomości. Celem jest stworzenie społeczności zajmującej się wykrywaniem dezinformacji i ograniczaniem jej wpływu oraz analizą trendów i podnoszeniem świadomości społecznej w tym zakresie.

Ośrodek CEDMO (www.cedmohub.eu) zrzesza profesjonalnych fact-checkerów, badaczy, specjalistów zajmujących się sztuczną inteligencją oraz ekspertów w dziedzinie edukacji medialnej. Osobom tworzącym projekt przyświeca wspólny cel: zapewnić metody i narzędzia niezbędne do weryfikacji informacji i przeciwdziałania skutkom nieprawidłowości w tym obszarze (między innymi fake newsom) w Polsce, Republice Czeskiej i na Słowacji.

W projekcie, którego liderem jest Uniwersytet Karola w Pradze, uczestniczą również Francuska Agencja Prasowa (AFP), będąca światowym liderem w dziedzinie weryfikacji informacji, czeska organizacja fact-checkingowa Demagog.cz, Uniwersytet SWPS w Polsce, Czeski Uniwersytet Techniczny oraz dwie instytucje ze Słowacji: instytut badawczy KINIT i Uniwersytet Świętych Cyryla i Metodego. CEDMO wpisuje się w szereg podobnych sieci krajowych oraz regionalnych ośrodków w całej Europie.

Najważniejsze cechy projektu CEDMO to oparcie działań na wynikach starannie przeprowadzonych badań naukowych oraz wykorzystanie sztucznej inteligencji do mapowania i wykrywania rozprzestrzeniającej się dezinformacji. Projekt ten ma na celu wspieranie edukacji w obszarze mediów cyfrowych i tradycyjnych, umożliwienie władzom krajowym, organom regulacyjnym, a także społeczeństwu dostępu do sprawdzonych informacji najwyższej jakości.

CEDMO będzie zajmować się:

- weryfikacją informacji w języku angielskim, polskim, czeskim i słowackim, realizowaną przez AFP oraz organizacje fakt-checkingowe z Polski, Czech i Słowacji (Konkret24, Demagog.cz oraz Infosecurity.sk);
- badaniami naukowymi, koncentrującymi się na strukturze fake newsów, obiegu dezinformacji, transformacji przestrzeni cyfrowej, regulacjach i ich wpływie na media, a przede wszystkim wpływie dezinformacji na różne grupy społeczne;
- tworzeniem narzędzi wspierających weryfikację informacji dla pracowników mediów, specjalistów ds. edukacji, fact-checkerów itp., ale także takich, które będą dostępne dla ogółu społeczeństwa

„Badając podatność na dezinformację w Europie Środkowej, ograniczając lub łagodząc jej skutki (między innymi przy użyciu sztucznej inteligencji), edukując w zakresie umiejętnego korzystania z mediów, prowadząc rozbudowane badania naukowe oparte na dużych zbiorach danych, dążymy w CEDMO do wzmocnienia interdyscyplinarnej i międzynarodowej współpracy tak, aby wspierać

regionalną odporność na dezinformację, budować spójność społeczną, poprawiać jakość życia i wspierać demokrację w naszych krajach” - podkreśla Václav Moravec, koordynator projektu CEDMO z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Karola w Pradze.

Nową stroną internetową stworzy firma technologiczna ATC, która już od dekady zajmuje się mediami internetowymi oraz walką z dezinformacją online.

“Jako AFP jesteśmy dumni, że staliśmy się częścią projektu, który stawia w centrum uwagi problem dezinformacji i angażuje kluczowych graczy w tej dziedzinie – fact-checkerów, dziennikarzy, badaczy i edukatorów – by pomóc społeczeństwu lepiej orientować się w potencjalnie szkodliwych, fałszywych lub mylących treściach medialnych” - dodaje Christine Buhagiar, Dyrektorka na Europę w AFP.

W Polsce CEDMO koordynowane jest przez Uniwersytet SWPS, który odpowiada za badania naukowe prowadzone w ramach całego projektu (we współpracy z naukowcami z Republiki Czeskiej i Słowacji) oraz za rozbudowaną kampanię edukacyjną w naszym kraju, skierowaną do dziennikarzy i nauczycieli, ale także do szerokiej publiczności, zwłaszcza młodych ludzi (np. poprzez serię krótkich filmów i podcastów).

“Szczególna wartość tego projektu wynika z dwóch kwestii. Przede wszystkim, po raz pierwszy w Polsce (i w całym regionie) zrealizujemy tak pogłębione i całościowe badania dotyczące dezinformacji. Wykorzystamy bardzo różne metody badawcze, przyjrzymy się różnym kontekstom (np. zbadamy strukturę fake newsów, modele ich rozprzestrzeniania się, czy wpływ na poszczególne grupy odbiorców i branże), wreszcie - porównamy wyniki naszych badań z wynikami uzyskanymi przez partnerów z innych krajów. Ale - co jest także ogromną wartością CEDMO - naszych badań nie schowamy do szuflady. Ich wyniki wykorzystamy w zakrojonych na szeroką skalę działaniach edukacyjnych, które są szczególnie istotne w Polsce, gdzie świadomość dezinformacji medialnej oraz kompetencje odbiorców w zakresie korzystania z mediów są wciąż bardzo niskie” - podkreśla dr hab. Karina Stasiuk-Krajewska, koordynująca projekt CEDMO w Polsce.

Project Contact email: cedmo@cedmohub.eu

CEDMO Partners

AFP

AFP jest wiodącą globalną agencją prasową, dostarczającą przez całą dobę, siedem dni w tygodniu, wiadomości ze świata. W 2017 roku AFP stworzyła największą na świecie cyfrową sieć weryfikacji wiadomości, w budowę której zaangażowanych jest ponad 120 dziennikarzy z 80 krajów, specjalistów w walce z dezinformacją, regularnie publikujących w 24 językach na stronie factcheck.afp.com.

Kontakt: Dario Thuburn: dario.thuburn@afp.com

Uniwersytet SWPS

Uniwersytet SWPS to nowoczesna uczelnia oparta na trwałych wartościach. Silną pozycję zawdzięcza połączeniu wysokiej jakości dydaktyki z badaniami naukowymi spełniającymi światowe standardy. Oferuje praktyczne programy studiów z psychologii, prawa, zarządzania, dziennikarstwa, filologii, kulturoznawstwa czy wzornictwa, dostosowane do wymagań zmieniającego się rynku pracy. Uniwersytet SWPS kształci ponad 17,5 tys. studentów w pięciu miastach: Warszawie, Wrocławiu, Sopocie, Poznaniu i Katowicach. Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w pięciu dyscyplinach: psychologia, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i

religii, nauki socjologiczne, nauki prawne, oraz doktora habilitowanego w dziedzinach nauk społecznych i humanistycznych z psychologii, kulturoznawstwa i prawa.

Karina Stasiuk-Krajewska: kstasiuk-krajewska@swps.edu.pl

Charles University:	Adriana Dergam: adriana.dergam@fsv.cuni.cz
Czech Technical University:	Luboš Král: kral@fel.cvut.cz
Demagog.cz:	Petr Gongala: petr.gongala@demagog.cz
KInIT:	Jakub Šimko: jakub.simko@kinit.sk
SWPS:	Karina Stasiuk-Krajewska: kstasiuk-krajewska@swps.edu.pl
UCM:	Peter Krajčovič: peter.krajcovic@ucm.sk

CEDMO project is supported by the European Commission under the call of THE CONNECTING EUROPE FACILITY (CEF) - TELECOMMUNICATIONS SECTOR - CEF-TC-2020-2 (European Digital Media Observatory), Reference: 2020-EU-IA-0267.